

Fusie verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen

Met de komst van het Algemeen Pensioenfonds (APF), mag een pensioenfonds meerdere pensioenregelingen uitvoeren en gescheiden vermogens aanhouden. Het APF staat echter niet open voor verplichtgestelde bedrijfstakpensioenfondsen (Bpf'en). Toch leeft ook bij deze Bpf'en de wens om samen te gaan, teneinde schaalvergroting te kunnen realiseren. Op dit moment is een fusie van verplichtgestelde Bpf'en echter praktisch onmogelijk. Over dit knelpunt zijn

vragen gesteld vanuit de Tweede Kamer. In haar brief van 22 december 2016 heeft staatssecretaris Klijnsma de Tweede Kamer geïnformeerd over de voorgenomen plannen om fusie van verplichte Bpf'en beter te faciliteren. De staatssecretaris heeft toegezegd belemmeringen te zullen wegnemen door middel van een wetsvoorstel.

Bpf'en die willen fuseren een fusieplan opstellen dat door DNB goedgekeurd dient te worden. Hierin moeten sociale partners gemotiveerd aangeven waarom de fondsen binnen een termijn van vijf jaar op basis van realistische aannames naar elkaar toe kunnen groeien in dekkingsgraad. Deze termijn kan eenmalig worden verlengd met één jaar.

Hoewel fusies van Bpf'en in theorie wel mogelijk zijn, worden deze in praktisch opzicht belemmerd vanwege de huidige verschillen in dekkingsgraden tussen de Bpf'en. Het aangekondigde wetsvoorstel zal deze belemmeringen wegnemen

door consolidatie van Bpf'en met dekkingsgraadverschillen mogelijk te maken, waarbij tijdelijk ringfencing wordt toegestaan.

De Adviescommissie Pensioenrecht van de Nederlandse orde van advocaten, waar Roel Veugelers onderdeel van uitmaakt, heeft op 15 september 2015 het aangenomen amendement Ladders/Vermeij, dat gescheiden vermogens bij onderlinge fusie van verplichtgestelde Bpf'en mogelijk zou maken, afgeraden. Een betere oplossing zou volgens de Adviescommissie zijn om fuserende verplichtgestelde Bpf'en om te vormen naar een verplichtgesteld APF. Het kabinet neemt deze aanbeveling niet over, aangezien het aangekondigde wetsvoorstel voor fuserende Bpf'en slechts tijdelijke ringfencing toelaat en maximaal drie Bpf'en mogen worden samengevoegd. Mogelijk heeft dit te maken met het advies van de Raad van State tijdens de behandeling van het amendement Ladders/Vermeij. Hierin werd aangegeven dat door ringfencing bij verplichte Bpf'en het evenwicht in de concurrentieverhoudingen met verzekeraars zou worden verstoord. Daarnaast is de politiek terughoudend met ringfencing bij bpf'en, omdat men vreest dat de verplichtstelling op fondsniveau in het licht van de Europese mededingingsregels niet zonder meer houdbaar blijft wanneer de solidariteit op het niveau van de pensioenregeling (collectiviteitskring) wordt georganiseerd.

De eerder beoogde inwerkingtreding van een wetsvoorstel per 2017 is inmiddels onhaalbaar gebleken. De Pensioenfederatie dringt gezien het belang van het wetsvoorstel aan op spoed (uiterlijk 1 januari 2018). Het kabinet onderschrijft dit, met name ingegeven door de wens tot schaalvergroting.

Sociale partners zien zich geconfronteerd met verschillende uitdagingen bij pensioen, zoals een vergrijzend deelnemersbestand, het afnemen van het aantal werkgevers in bepaalde bedrijfstakken, efficiëntere bestuursinrichting bij pensioenfondsen en aandacht voor uitvoeringskosten. Door te streven naar schaalvergroting zouden deze uitdagingen het hoofd geboden kunnen worden, aldus de staatssecretaris. Het kabinet en De Nederlandsche Bank (DNB) onderschrijven het belang van schaalvergroting met als doel dat het belang van de deelnemers daarmee gediend kan zijn.

Het is uiteindelijk aan sociale partners om, in samenspraak met de betrokken pensioenuitvoerders en het verantwoordingsorgaan of

belanghebbendenorgaan van het pensioenfonds, de afweging te maken of men tot schaalvergroting wil komen.

De fusie zal daarbij aan de ene kant complex en kostbaar zijn, maar aan de andere kant zal de fusie op termijn besparingen opleveren op de uitvoeringskosten. De fusie kan mogelijk effecten hebben voor specifieke groepen deelnemers ten aanzien van de hoogte van de premie, het opbouwpercentage, het beleggingsbeleid of het indexatiebeleid. Een evenwichtige belangbehartiging is daarom vereist, voordat besloten wordt om tot fusie over te gaan.

Het kabinet heeft randvoorwaarden geformuleerd voor het fuseren van Bpf'en. Zo moeten Bpf'en die willen fuseren een fusieplan opstellen dat door DNB goedgekeurd dient te worden. Hierin moeten sociale partners gemotiveerd aangeven waarom de fondsen binnen een termijn van vijf jaar op basis van realistische aannames naar elkaar toe kunnen groeien in dekkingsgraad. Deze termijn kan eenmalig worden verlengd met één jaar.

Daarnaast mogen Bpf'en tijdelijk financieel afgescheiden vermogens aanhouden. Deze mogelijkheid wordt wettelijk beperkt tot drie Bpf'en. Er kan dus slechts voor een beperkte periode sprake zijn van afgescheiden vermogens.

Het doel is dat deze tijdelijk afgescheiden vermogens worden samengevoegd op het moment dat de dekkingsgraden gelijk zijn, waarbij het verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds één financieel geheel wordt. Ook dient sprake te zijn van duidelijke samenhang tussen de Bpf'en die willen fuseren, zijn verdere afscheidingen van pensioenvermogens niet toegestaan en is er een fusievermogen. Ten slotte is er een goederenrechtelijke scheiding van vermogens en is er een rangregeling zodat deelnemers preferente schuldeisers zijn.

Hoe het daadwerkelijke wetsvoorstel vormgegeven zal worden, moeten wij nog even afwachten. Het kabinet streeft ernaar dat het wetsvoorstel per januari 2018 in werking zal treden.

mr. A.M. (Annemarie) Hoogwerff Kroon | Pensioenadvocaat
Annemarie.Hoogwerff@veugelersadvocatuur.nl

Veugelers Advocatuur
Schiedamseweg 53A
3134 BB Vlaardingse
T: 010-232 70 60
www.veugelersadvocatuur.nl